

DE DRIEËNTWINTIGSTE FLITS

Uiteenzetting over de natuur

Eerst geschreven als het zestiende naschrift van de zeventiende flits werd deze passage later, vanwege de essentie ervan, de drieëntwintigste flits. Deze verhandeling vernietigt grondig het naturalistisch atheïsme, zonder het een kans te geven tot wedergeboorte, en brengt tevens de beginselen van het atheïsme helemaal in de war.

EEN WAARSCHUWING

Deze verhandeling verklaart door negen onmogelijkheden, die op zich minstens uit negentig onmogelijkheden bestaan, hoe onredelijk, weezinwekkend en bijgelovig de kern van de weg is, die de ongelovigen onder de naturalisten bewandelen. Aangezien die onmogelijkheden ten dele in andere verhandelingen van de Risale-i Nur uiteengezet zijn, zijn sommige stappen van de argumenten overgeslagen. De lezer zal zich afvragen hoe deze befaamde en briljante filosofen dit evidente en onbetwistbare bijgeloof konden accepteren en hoe ze die weg konden blijven volgen. Inderdaad, zij konden de kern van hun weg niet zien.

Ik ben bereid om de twijfelaars gedetailleerd en met heel duidelijke en afdoende argumenten uit te leggen en te bewijzen dat de weezinwekkende, bijgelovige en onredelijke grondslag van hun weg, op het einde van elke geschreven onmogelijkheid, de vereiste noodzaak, het onvermijdelijk resultaat en de waarheid van hun weg is.¹

---

¹ De redenen waarom deze verhandeling geschreven is, zijn de aanvallen op de Koran door degenen die op een heel agressieve en lelijke manier de spot drijven met de waarheden van het geloof en die alles wat hun corrupt verstand niet kan vatten bijgeloof

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَالَتْ رَسُولُهُمْ فِي اللَّهِ شَكٌّ فَأَطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
(14:10)

Dit Koranvers verklaart met een vraag in ontkennende vorm dat er geen enkele twijfel over God, de Almachtige, kan en zou moeten bestaan. En toont tevens duidelijk het bestaan en de eenheid van God aan.

Alvorens uitleg over de betekenis van het bovengenoemde vers te geven, eerst een herinnering:

Toen ik in 1922 naar Ankara ging, zag ik een uiterst verfoeilijk, atheïstische stroming op een misleidende manier het krachtige denkbeeld van de gelovigen probeerde te ondermijnen, te vergiftigen en te verwoesten. De gelovigen waren op dat moment zeer opgetogen vanwege de overwinning van het islamitische leger op de Grieken. "O God", zei ik, "Dit monster gaat de grondbeginselen van het geloof beschadigen." Op dat moment, aangezien het bovengenoemde vers het bestaan en de eenheid van God duidelijk maakt, vroeg ik hem om hulp en schreef een verhandeling in het Arabisch. Zij bestond uit een bewijs van de Koran, dat sterk genoeg was om die atheïstische stroming te verwoesten. Ik liet het drukken in de "Yeni Gün" drukkerij. Maar helaas, omdat weinig mensen Arabisch kenden en omdat

---

noemen en die de natuur koppelen aan het atheïsme. Die aanvallen wekten in het hart een heftige woede op, waardoor de atheïsten en degenen die zich van de waarheid hebben afgewend, hevige en harde klappen hebben geïncasseerd. Ondanks wat uit deze verhandeling blijkt, is de weg die de Risale i Nur volgt, een milde, beleefde en overtuigende weg.

ook weinig mensen deze zaak serieus achtten, toonde deze korte en bondige verhandeling zijn effect niet, waardoor die atheïstische beweging groeide en krachtiger werd. Nu ben ik genoodzaakt om een deel van dat bewijs in het Turks te schrijven. Aangezien bepaalde delen van deze bewijzen ook in andere delen van de Risale-i Nur uitgebreid zijn behandeld, zal het hier beknopt geschreven worden. De verscheidene bewijzen die over de andere verhandelingen zijn verdeeld, zijn gedeeltelijk verenigd in dit bewijs, zodat elk als een onderdeel van dit bewijs beschouwd kan worden.

DEEL EEN

O mens! Je moet weten dat er bepaalde verschillende uitspraken zijn die door mensen worden uitgesproken en ongelooft worden. Zonder de betekenis ervan te weten, worden ze ook door gelovigen uitgesproken. We zullen drie meest belangrijke ervan verklaren.

De eerste: "Oorzaken creëren het"

De tweede: "Het vormt zichzelf en houdt later vanzelf op met bestaan."

De derde: "Het is natuurlijk; de natuur maakt het nodig en creëert het."

Inderdaad, aangezien er wezens bestaan en dit niet ontkend kan worden, en ieder wezen op een artistieke en verantwoorde manier ontstaat, en aangezien ieder wezen niet altijd heeft bestaan, maar voortdurend vernieuwd wordt, moet jij, vervalser van de waarheid, wel zeggen dat bijvoorbeeld dit dier, of gecreëerd is door de oorzaken van het universum, of ontstaat door de samenkomst van oorzaken, of uit zichzelf gevormd is, of een noodzakelijk gevolg van de natuur is, ofwel dat het ontstaan is door de macht van de Almachtige Allah.

Aangezien het verstand geen andere weg kan bedenken dan deze vier, en als van de eerste drie zeker bewezen wordt dat ze onwaarschijnlijk, ongeldig en onmogelijk zijn, dan is de vierde weg, dat is de weg van de eenheid van Allah, zeker noodzakelijk, zo duidelijk en zonder twijfel en argwaan de weg van de waarheid.

DE EERSTE MANIER

Hierin wordt verondersteld dat de vorming en het bestaan van schepsels tot stand komt door het samenkomen van de oorzaken in het universum. We zullen hier slechts ingaan op drie van de talrijke onmogelijkheden.

Eerste Onmogelijkheid

Stel een apotheek voor met honderden potten en flessen, die gevuld zijn met verschillende substanties. Van deze substanties wordt gevraagd om een vitaal middel te vormen. We gaan naar die apotheek en zien dat er verschillende soorten van dit middel en drankje in overvloed aanwezig zijn. We onderzoeken elk drankje en zien dat de ingrediënten in verschillende, maar exacte hoeveelheden uit elk van deze potten en flessen genomen zijn. Één, twee gram van dit, drie, vier gram van dat, vijf, zes gram van de andere, etc. Wanneer uit één van deze potten één gram te veel of te weinig zou zijn genomen, zou dat geneesmiddel niet vitaal zijn en zou het zijn speciale werking niet vertonen. Daarnaast onderzoeken we de drankjes. De ingrediënten zijn met een nauwkeurige hoeveelheid uit de verschillende flessen genomen. Als een minutieuze hoeveelheid te veel of te weinig eruit genomen zou zijn, zou dat drankje zijn specifieke eigenschappen verliezen. Ofschoon er meer dan vijftig potten zijn, worden de ingrediënten in verschillende maten en hoeveelheden uit de verschillende potten gehaald. Is het nu op de een of andere manier mogelijk of waarschijnlijk dat de potten en flessen door een vreemd toeval of door

een stormachtige wind om zouden zijn gevallen en dat alleen die exacte, uit ieder pot verschillende hoeveelheden gemorst zouden zijn en dan uit zichzelf bij elkaar zijn gekomen om dat drankje te vormen? Is er iets bijgeloviger, onmogelijker en absurder dan dit? Als een ezel iets ezelachtigs zou doen en dan in een mens zou veranderen, zou hij zeggen, "Ik kan dit idee niet accepteren!", en zou hard wegrenen.

Net zoals in dit voorbeeld wordt elk levend wezen vergeleken met een vitaal drankje en elke plant met een vitaal middel, want ze zijn samengesteld uit de meest exacte hoeveelheden van talrijke verschillende substanties. Als dit wordt toegeschreven aan oorzaken en elementen, en als wordt beweerd dat oorzaken dit creëren, is dat honderd maal onredelijk, onmogelijk en absurd, net zoals het beweren dat het middel in de apotheek ontstaan is door het per ongeluk omvallen van de flessen.

Kortom: de vitale middelen in deze onmetelijk grote apotheek, het universum, worden gewogen op de schaal van goddelijk besluit en op bevel van de Wijze en de Eeuwige, en ontstaan alleen door onbegrensde wijsheid, oneindige kennis en alomvattende wil. De ongelukkige persoon die beweert dat dit het werk is van blinde, dove en ontelbare elementen, oorzaken en eigenschappen, die net zoals overstromingen alles overvloeien, en de dwaze, ijrende persoon die zegt dat het wonderlijke drankje vanzelf ontstond uit de omgevallen potten, zijn onredelijker en onzinniger dan de meest dronken absurde man. Inderdaad deze ontkenning is een dwaze, zinloze en bespottelijke absurditeit.

Tweede Onmogelijkheid

Als alles niet wordt toegeschreven aan de Almachtige en Glorieuze, die de Enige van Eenheid is, maar in plaats daarvan wordt toegeschreven aan oorzaken, is het noodzakelijk dat vele van de elementen en oorzaken uit het univer-

sum een aandeel hebben in de verwezenlijking van ieder levend wezen. Het uit eigen beweging op de juiste volgorde bijeenkomen van de verschillende en onderling wederkerige, tegengestelde en tegenstrijdige oorzaken met het gevoeligste evenwicht en de meest perfecte harmonie bij de verwezenlijking van een klein schepsel, zoals een vlieg, is zo een duidelijke onmogelijkheid, dat een ieder die een greintje verstand heeft zou zeggen: "Dit is onmogelijk, dit kan niet". Inderdaad het kleine lichaam van een vlieg heeft een relatie met de meeste elementen en oorzaken in het universum. In feite is het een samenvatting ervan. Als zij niet wordt toegeschreven aan de Eeuwige en Almachtige, moeten deze materiële oorzaken wel zelf in de nabijheid van de vlieg aanwezig zijn of zelfs in dat kleine lichaam treden, of het is zelfs nodig dat ze iedere cel van zijn ogen betreden, hetgeen minuscule voorbeelden zijn van zijn lichaam. Want als de oorzaak van materiële aard is, is het noodzakelijk dat het naast en in zijn gevolg moet zitten. En dit vereist de acceptatie van het feit dat de bestanddelen, elementen en eigenschappen van het universum als materie in die kleine cel, een cel waarin zelfs de vingers van een vlieg die nog kleiner zijn dan het puntje van een naald niet in passen, aanwezig moeten zijn en dat deze er als vakmensen moeten werken.

Voor een verklaring als deze, zal zelfs de meest dwaze sofist zich schamen.

Derde Onmogelijkheid

Volgens de regel:

الْوَاحِدُ لَا يَصْنُدُ إِلَّا إِلَى الْوَاحِدِ

Offewel: "Als een wezen uit bestaat als eenheid, kan deze uiteraard zijn vervaardigd door iemand die zelf een eenheid vormt en slechts van één hand komen.". Vooral als dat we-

zen geschapen is volgens een meest perfecte ordening, een gevoelig evenwicht en een veelomvattend leven toont het aan dat het niet geschapen is door verschillende handen die chaos en wanorde veroorzaken, maar dat het van één hand komt, die Almachtig en Alwetend is. Om dit geordend en uitgebalanceerd wezen dat een eenheid vormt, toe te schrijven aan de verwarde handen van ontelbare, levenloze, onwetende, agressieve, onbewuste, chaotische, blinde en dove natuurlijke oorzaken, waarvan de blindheid en doofheid toeneemt met hun samenkomst en inmenging binnen de wegen van onbegrensde mogelijkheden, is even onredelijk als het tegelijk aanvaarden van honderd onmogelijkheden.

Zelfs als deze onmogelijkheid terzijde gelegd wordt, dan nog kunnen de gevolgen van materiële oorzaken alleen ontstaan door direct contact en aanraking. Het contact van natuurlijke oorzaken is echter met het uiterlijke van levende wezens, terwijl we zien dat de inwendige opbouw van zulke wezens, die door de handen van materiële oorzaken niet bereikt en niet aangeraakt kan worden, tien keer ordelijker, sierlijker en artistieker is dan hun uitwendige opbouw. Daarom, ofschoon de kleinste levende wezens, de kleinste dieren, waar de handen en de instrumenten van materiële oorzaken op geen enkele manier in kunnen passen, die zelfs niet met het uiterlijk van de wezens in contact kunnen komen, verbazingwekkender van kunst en prachtiger van creatie zijn dan de grootste wezens. Het toeschrijven ervan aan levenloze, onwetende, onbeschaafde, vergezochte, grote, met elkaar tegenstrijdige, dove en blinde oorzaken kan alleen uit honderd maal blindheid en duizend maal doofheid voortkomen.

DE TWEEDE MANIER

Dit wordt uitgedrukt in de zin: "De schepping vormt zichzelf". Ook dit brengt vele onmogelijkheden met zich en is in

vele opzichten absurd en onmogelijk. We zullen deze onmogelijkheden met drie voorbeelden verklaren.

Eerste Onmogelijkheid

O, jij koppige ontkenner! Je hoogmoed heeft je zo versuft dat je besluit om honderden onmogelijkheden tegelijkertijd te accepteren. Want jijzelf bent een wezen en niet een of andere simpele, levenloze en stabiele substantie. Je bent als een uiterst goed geordende machine die voortdurend vernieuwd wordt en als een prachtig paleis dat constant veranderingen ondergaat. Kleine deeltjes zijn onophoudelijk in jouw lichaam aan het werk. Je lichaam staat in verbinding en heeft gemeenschappelijke relaties met het universum, vooral met betrekking tot voeding en instandhouding van je soort. En de deeltjes die in je lichaam aan het werk zijn gaan er voorzichtig mee om, zodat ze die relatie niet verstoren of die verbinding niet verbreken. Op deze voorzichtige manier houden zij blijikbaar rekening met het hele universum. In overeenstemming met jouw relaties in het universum nemen zij hun posities in. En jij profiteert met je uiterlijke en innerlijke zintuigen in overeenstemming met de schitterende posities die de deeltjes innemen. Als jij die deeltjes in je lichaam niet beschouwt als miniatuurbeambten die overeenkomstig de wet van de Eeuwige en Almachtige handelen, of als een leger, of als punten van de pen van goddelijke schikking en lot, waarbij ieder deeltje een punt van een pen is, of als stippen die gegraveerd zijn door de pen van macht, waarbij ieder deeltje een stip is, dan zou in ieder werkend deeltje in je oog zo een oog moeten zitten dat ieder ledemaat en ieder deel van je lichaam kan zien evenals het hele universum, waarmee je verbonden bent. Behalve dit, zou je aan ieder deeltje een intelligentie moeten toeschrijven, gelijk aan de intelligentie van honderd genieën, om je hele verleden en toekomst, je voorouders en afstammelingen, de herkomst van alle elementen van je wezen en de bronnen van je voeding te weten en te herken-

nen. Het toeschrijven van de intelligentie en wetenschap van een honderdtal Plato's aan een enkele cel van het lichaam van een wezen als jij, die zelfs nog minder verstand heeft van dit soort zaken dan één deeltje, is honderd keer een dwaas bijgeloof.

Tweede Onmogelijkheid

Jouw lichaam lijkt op een wonderlijk paleis met een duizendtal koepels waarvan de stenen in zwevende toestand, zonder enige steun, tegen elkaar in de lucht staan. Jouw lichaam is zeker duizend maal wonderlijker dan zo een paleis, want het paleis van jouw wezen wordt voortdurend vernieuwd. Je wonderlijke geest, hart en andere innerlijke gaven daargelaten, lijkt ieder onderdeel van je lichaam op een koepel van het paleis. Net zoals de stenen van een koepel tegen elkaar in een uiterst evenwicht en orde staan, vormen de deeltjes een wonderlijk bouwwerk en demonstren ze schitterende kunstwerken en wonderen van macht zoals het oog en de tong. Als deze deeltjes geen beambten waren die handelen volgens het bevel van de Architect van het universum, dan zou ieder deeltje zowel dominant zijn over, als ondergeschikt zijn aan andere deeltjes, zowel identiek als tegenovergesteld zijn aan andere deeltjes wat betreft dominantie en bron, en de herkomst zijn van de meeste van de kenmerken die alleen behoren tot de absoluut Bestaande en zowel begrensd in een kleine oppervlakte als perfect gevormd zijn en zelfstandig zijn. Een ieder die een greintje verstand bezit zal toegeven dat het toeschrijven van dit alles, dat enkel en alleen ontstaat door de eenheid in het werk van de Enige van Eenheid, aan een ander overduidelijk onmogelijk, of liever honderd maal onwaarschijnlijk is.

Derde Onmogelijkheid

Als jouw bestaan niet beschouwd wordt als een brief die met de pen van de Eeuwige en Almachtige van Eenheid is

geschreven, maar wordt verondersteld als een uitgave van de natuur en oorzaken, dan zouden er vanuit één cel in jouw lichaam, als in concentrische cirkels, duizenden natuurlijke zetplaten aanwezig moeten zijn. Want als bijvoorbeeld dit boek, dat we in onze handen houden, geschreven is, kan één enkele pen dit schrijven, berustend op de kennis van de schrijver. Aan de andere kant, als het boek niet is geschreven door de pen van zijn schrijver en uit zichzelf is ontstaan of aan de natuur wordt toegeschreven, dan moet er net als bij een gedrukt boek, voor iedere letter een ijzeren pen zijn zodat het boek gedrukt kan worden. In een drukkerij moeten evenveel drukletters aanwezig zijn als het aantal letters. De letters in het boek kunnen dan ontstaan door middel van die drukletters. En in plaats van één ijzeren pen moeten er net zoveel ijzeren pennen aanwezig zijn als het aantal letters. Bovendien wordt er soms in één grote letter een hele pagina met een kleine pen in fiijnschrift geschreven. In zulke gevallen zouden er voor die letter duizenden pennen nodig zijn. Als deze letters op een goed georganiseerde manier de vorm van jouw lichaam aannamen, met alle onderdelen in concentrische cirkels, dan zou er voor iedere onderdeel zoveel zetwerken in iedere cirkel aanwezig moeten zijn, evenveel als het aantal combinaties dat ze vormen. Kijk, als je ze niet toeschrijft aan één pen en je beweert dat deze honderd onmogelijkheden bevattende manier toch mogelijk is, dan zijn er om die goed geordende artistieke drukletters, de foutloze zetwerken en de ijzeren pennen te maken, evenveel pennen, zetwerken en drukletters nodig. En ook zij zijn gemaakt, goed geordend en artistiek, enzovoorts. Het zou zo oneindig doorgaan.

Begrijp dan toch! Deze manier van denken impliceert evenveel onmogelijkheden en bijgeloof als er deeltjes in je lichaam zijn. O, ontkenner van Allah! Begrijp het en ga van deze misleidende weg af.

DE DERDE MANIER

"Natuur maakt de schepping ervan nodig en creëert het." Deze bewering bevat vele onmogelijkheden. Als voorbeeld zullen we drie ervan noemen.

Eerste Onmogelijkheid

Als de kunst en creativiteit, die in wezens en vooral in levende wezens overtuigend en overheersend getoond worden, niet aan de pen van het Goddelijk lot en schikking en de macht van het Eeuwige Licht worden toegeschreven, en in plaats daarvan worden toegeschreven aan de blinde, dove en niet nadenkende natuur en kracht, is het noodzakelijk dat de natuur of in alles ontelbare en geestelijke machines en drukpersen heeft om alles te maken, of genoeg macht en wijsheid in alles moet zetten om het universum te scheppen en te beheersen. Want de stralen en weerkaatsing van de zon verschijnen in alle kleine stukjes glas en druppeltjes op de aarde. Als deze weerkaatste en denkbeeldige zonnetjes niet worden toegeschreven aan de zon die aan de hemel staat, zou men in ieder klein stukje glas het uiterlijk bestaan van een zon moeten accepteren; een zon die kleiner is dan het topje van een lucifer, die de kwaliteiten van de echte zon zou bezitten en die klein in maat en diepzinnig van betekenis is. Daardoor zou men evenveel zonnen moeten accepteren gelijk aan het aantal stukjes glas. Op precies dezelfde manier, als wezens en levende schepsels niet direct worden toegeschreven aan de manifestatie van het Eeuwige Licht, zou men moeten accepteren dat in ieder wezen, en vooral in levende wezens, een natuur, een macht, een oneindige kracht en wil, alsmede onbegrensde kennis en wijsheid, als het ware een God, bestaat. Zo een veronderstelling is het meest absurde en bijgelovige van alle onmogelijkheden in het universum. Hieruit blijkt dat de mens die het werk van de Schepper van het universum toeschrijft aan een

denkbeeldige, onbelangrijke en onbewuste natuur uiteraard honderd maal dierlijker en onbewuster is dan een dier.

Tweede Onmogelijkheid

Als de wezens, die op een wijze en artistieke manier met een uiterste orde en balans zijn geschapen, niet aan Dege- ne met oneindige macht en wijsheid worden toegeschreven, maar aan de natuur, dan moet de natuur in ieder stukje grond evenveel fabrieken en drukpersen plaatsen als er in Europa aanwezig zijn, zodat dat stukje grond de bron en werkplaats kan zijn voor de groei en vorming van ontelbare bloemen en vruchten. Want in een pot met grond, die de functie van bloempot voor de afwisselend gezaaide verschil- lende bloemzaadjes inneemt, is een duidelijke bekwaam- heid aanwezig, die elke bloem een enorm verschillend mo- del en uiterlijk geeft. Als deze bekwaamheid niet wordt toe- geschreven aan de Glorierijke en Almachtige, kan deze situatie zich niet voordoen zonder dat er zich in de pot met grond voor iedere bloem onstoffelijke, verschillende en na- tuurlijke machines bevinden. Dit komt omdat de zaadjes, zoals zaadcellen en eicellen, mengsels zijn van dezelfde ongeordende en vormloze stoffen, als zuurstof, waterstof, koolstof en stikstof. Aangezien de factoren zoals lucht, wa- ter, warmte en licht ook ieder eenvoudig zijn en niet over een bewustzijn beschikken en overal als stromen binnentre- den, is voor de vorming van verschillende en ontelbare soorten bloemen op een goed geordende en artistieke ma- nier uit dat handjevol aarde de aanwezigheid vereist van evenveel denkbeeldige en minuscule drukpersen en fabrieken als aanwezig in Europa, zodat ze dit grote aantal le- vende kledingstukken en duizenden verschillende gebor- duurde stoffen kunnen weven.

Zo kun je vergelijken hoe ver de ontkenkende gedachten van de naturalisten van de cirkel van de werkelijkheid afwij- ken. Ondanks dat deze onnadenkende bedriegers zich als "wetenschappers" en "redelijke mensen" beschouwen, beel-

den ze zich in dat de natuur een schepper is. Hun geloof is ver van redelijkheid en wetenschap verwijderd, zie het en lach er om.

Als je vraagt: "Als de toeschrijving van wezens aan de natuur resulteert in zulke buitengewone onmogelijkheden en onoverkomelijke moeilijkheden, hoe worden deze moeilijkheden opgelost door ze toe te schrijven aan de Enige en Eeuwige? En hoe wordt deze moeilijke onmogelijkheid omgevormd tot een eenvoudige noodzaak?"

Dan zouden wij antwoorden: We zagen in de "Eerste Onmogelijkheid" dat de manifestatie van de weerkaatsing van de zon zo gemakkelijk en zonder moeite haar effect en straling toont, in het kleinste, levenloze deeltje tot de oppervlakte van de grootste oceaan. Als van ieder deeltje de relatie met de zon wordt verbroken, dan zal het natuurlijke en uiterlijke karakter van een zon in ieder klein deeltje, wat zo moeilijk en onmogelijk is, geaccepteerd moeten worden.

Eveneens, als ieder wezen direct wordt toegeschreven aan de Enige en Eeuwige, kan voor ieder wezen zijn behoeften met een gemak en eenvoud als feitelijk noodzakelijk zijnde door een verbinding en manifestatie worden voorzien. Als die verbinding wordt verbroken en ieder wezen van zijn plicht wordt ontheven en wordt omgezet in een bandeloos wezen en wordt overgelaten aan zijn eigen middelen en de natuur, is het noodzakelijk te veronderstellen, dat de blinde natuur een kracht en wijsheid bezit waarmee zij het universum kan scheppen en beheren, zoals de schitterende machine van een levend wezen, bijvoorbeeld het lichaam van een vlieg, wat een kleine index is van het universum. Dit is niet één onmogelijkheid, maar zijn duizenden onmogelijkheden.

Kortom: Net zoals het uitgesloten en onmogelijk is voor de absoluut Enige om een gelijke en een partner te hebben,

zo is ook de tussenkomst van anderen in Zijn heerschappij en in Zijn schepping uitgesloten en onmogelijk.

Voor wat betreft de moeilijkheden in de "Tweede Onmogelijkheid", zoals wordt bewezen in vele delen van de Risale-i Nur, als de dingen worden toegeschreven aan de Enige van Eenheid, dan wordt de schepping van alle dingen net zo eenvoudig en simpel als de schepping van één ding. Terwijl, wanneer ze worden toegeschreven aan oorzaken en de natuur, dan wordt de schepping van één enkel object net zo moeilijk als de schepping van alle dingen. Dit is bewezen door middel van talloze, afdoende bewijzen en het volgende is een samenvatting van een bewijs: Als een man verbonden is met een koning doordat hij soldaat of beambte is, dan kan die ambtenaar of soldaat door de kracht van die verbinding honderdduizend keer meer werk verrichten dan met zijn eigen kracht. Hij mag, bij gelegenheid, een andere koning in naam van zijn eigen koning gevangen nemen, want alle benodigdheden en de kracht die vereist zijn voor de uitvoering van zijn zaken en werkzaamheden draagt hij zelf niet en van hem wordt niet verwacht dat hij ze draagt. Vanwege die verbinding worden ze gedragen door de schatten van de koning en zijn leger die achter hem staan en die zijn steunpilaren zijn. Daarom kunnen de werkzaamheden die hij uitvoert zo geweldig zijn als de zaken van de koning, en zo overweldigend als de daden van een leger. Inderdaad, door een beambte te zijn verwoestte een mier het paleis van de farao. Door deze verbinding werd Nimrod door een vlieg gedood. En door deze verbinding produceert het zaad van een pijnboom, niet groter dan een graankorrel, alle onderdelen van een grote pijnboom.²

---

² Als er een verbinding is, ontvangt het zaad een opdracht van Allah en volbrengt deze prachtige werkzaamheden. Als die verbinding wordt verbroken, is er voor het ontstaan van het zaad een grotere uitrusting, kracht en kunst vereist, dan bij het ontstaan van de machtige pijnboom. Want dan zou de fysisch bestaande pijnboom, die het werk is van goddelijke kracht, samen met al zijn

Als die verbinding wordt verbroken en de man van zijn verplichtingen als beambte wordt ontslagen, wordt hij verplicht de uitrusting en de kracht, die voor zijn verrichtingen noodzakelijk zijn, op zijn kleine rug te dragen. Hij zou dan alleen die taken kunnen uitvoeren in overeenstemming met zijn eigen beperkt vermogen en de munitie die hij zelf kan dragen. Als van hem in deze situatie verwacht wordt de taken met hetzelfde gemak uit te voeren als in de eerste situatie, dan zou hij de kracht van een leger en alle munitiefabrieken van een koning met zich mee moeten dragen. Zelfs clowns die vreemde verhalen en verzinsels vertellen om mensen aan het lachen te maken, schamen zich voor deze verbeelding.

Kortom: Het is niet anders mogelijk dan eenvoudig alle wezens toe te schrijven aan de absoluut Bestaande. Terwijl het toeschrijven van de schepping aan de natuur zo moeilijk is, dat het een onmogelijkheid wordt en buiten het bereik van het verstand valt.

Derde onmogelijkheid

De volgende twee voorbeelden, die in andere delen van de Risale-i Nur genoemd zijn, verklaren deze onmogelijkheid.

Eerste voorbeeld: Een verwilderde man treedt een paleis binnen, dat gebouwd is in een woestijn, en dat getooid is met de meest geavanceerde producten van de beschaving. Hij ziet duizenden goed geordende en artistiek gevormde objecten. Vanwege zijn wildernis en gebrek aan intelligentie zegt hij: "Één van de objecten binnen dit paleis heeft zijn inhoud gemaakt, zonder dat iemand van buitenaf

---

ledematen en onderdelen aanwezig moeten zijn in het zaad, dat een potentiële boom en het werk van goddelijke besluitvorming is. Want de fabriek van die grote pijnboom is dat zaad en de potentiële boom in het zaad manifesteert zich met kracht in de buitenwereld en wordt een fysische pijnboom.

zich hiermee heeft bemoeid." en begint het paleis te onderzoeken. Maar waar hij ook kijkt, zelfs zijn primitieve intelligentie kan niet begrijpen hoe een van die objecten uit het paleis deze dingen gemaakt heeft. Dan ziet hij een schrift dat het plan van de vorming van dit paleis, de inhoud van zijn voorwerpen en de regels voor zijn beheer bevat. Dit schrift heeft geen handen, ogen en gereedschap en ook geen capaciteit om het hele paleis te bouwen en in te richten, maar omdat het schrift in relatie staat met het hele paleis, als een wet van de wetenschap, zegt de verwilderde man: "Dit schrift heeft het paleis met zijn spullen gebouwd, geordend, en ingericht.". Hiermee verandert zijn wildernis in een mentale stoornis als van een dronkaard.

Op dezelfde manier als in dit voorbeeld, treedt een verwilderde man, die aanhanger is van het naturalisme dat leidt tot de verloochening van het bestaan van Allah, het paleis van het universum binnen, hetgeen oneindig beter geordend en perfecter is dan het paleis uit het voorbeeld en volop is voorzien van wonderlijke en wijze voorbeelden. Hij bedenkt niet dat dit het kunstwerk van de Schepper is, die zich buiten het zichtbare bevindt. Zich hiertegen verzettend ziet hij een verzameling van goddelijke wetten en een index van de kunstwerken van Allah, die zich wel binnen het zichtbare bevinden. Dit is echter een bord voor het opschrijven en uitwissen van het Goddelijke lot en als een voortdurend veranderend schrift voor de wetten van het functioneren van de Goddelijke macht, die door de naturalisten zeer foutief en ten onrechte als **"natuur"** wordt betiteld. De naturalist zegt: "Deze dingen moeten een oorzaak hebben en niets anders dan dit schrift staat in relatie tot dit alles. Mijn verstand zal echter nooit accepteren dat dit werk, dat een oneindige macht van een absolute Heerser vereist, gevormd is door een blind, onbewust en krachteloos schrift, maar aangezien ik het bestaan van de Eeuwige niet erken, zal ik zeggen dat het het meest toepasselijke is dat dit schrift het maakt en gemaakt heeft."

Waarop wij antwoorden: **O domme dronkaard, wiens dwaasheid voortkomt uit extreme dwaasheid!** Haal je hoofd uit het moeras van de natuur en kijk achter je! Zie een Glorierijke Maker waarover alle wezens, van atomen tot planeten, in al hun verschillende talen spreken en naar wie zij met hun vingers wijzen! Aanschouw de manifestatie van de Eeuwige Beschrijver, die dit paleis heeft ingericht en die Zijn programma in het schrift schrijft! Bestudeer Zijn opdracht, luister naar de Koran en wordt verlost van die waanzinnige ontkenning!

Tweede voorbeeld: Een verwilderde man stapt een geweldig militair kamp binnen en ziet daar een zeer gedisciplineerd leger dat zijn oefeningen gezamenlijk verricht. Hij ziet dat een bataljon, een regiment, een divisie op het teken van één soldaat in de houding staat, op de plaats rust, marcheert en op commando vuurt. Omdat zijn ruw, wild verstand het gezag van een commandant die zich volgens de wetten van een land en de besluiten van een koning gedraagt, niet begrijpt en daardoor deze ontkent, verbeeldt hij zich dat de soldaten onderling door touwen aan elkaar zijn verbonden. Hij bedenkt wat voor een wonderlijk touw dit denkbeeldige touw is en raakt verbijsterd. Dan gaat hij op een vrijdag naar een schitterende moskee, zoals de "Ayasofya", en ziet dat op de stem van een man een gemeenschap van moslims opstaat, buigt, knielt en weer gaat zitten. Omdat hij zowel de sharia, een verzameling van geestelijk geopenbaarde wetten, als de immateriële regels van de Grondlegger van de sharia niet begrijpt, verbeeldt hij zich dat die gemeenschap met materiële touwen aan elkaar verbonden is, en dat het deze geweldige touwen zijn die de mensen als slaven doen bewegen. En met dit idee, dat zo bespottelijk is dat het zelfs de wilde dieren doet lachen, vervolgt hij zijn weg.

Net zoals in dit voorbeeld, treedt een atheïst, die aanhanger is van de puur wilde en ontkennende naturalistische

gedachte het universum binnen, wat een geweldige kazerne is van het onmetelijke leger van de Heerser van Eeuwigheid en wat een geweldige moskee is van de eeuwig Aanbedene. Hij verbeeldt zich dat de immateriële wetten van de orde in het universum, die voortkomen uit de wijsheid van de Heerser van Eeuwigheid, stoffelijk zijn, en veronderstelt dat de geestelijke wetten van de Heerser van de eeuwen, en de regels en verordeningen van de grote sharia van de eeuwige Aanbedene, terwijl ze onstoffelijk zijn en alleen als kennis bestaan, ieder een uiterlijk bestaan hebben en stoffelijk zijn. Maar om die wetten in plaats van Goddelijke eigenschappen die alleen als kennis bestaan, en die voortkomen uit kennis en spraak, als zelfstandige wetten te plaatsen en aan hen het vermogen tot scheppen te geven, en dan aan hen de naam "natuur" toe te kennen en om de kracht, die alleen een vertoning van goddelijke kracht is, te zien als een bezitting van macht en als een onafhankelijke kracht, getuigt van een verwildering duizend keer groter als de verwildering uit het voorbeeld.

Kortom: Het denkbeeldige en onjuiste ding dat door naturalisten "natuur" wordt genoemd kan hoogstens, als het al een uiterlijk bestaan heeft, een kunstwerk zijn, het kan niet de Kunstenaar zijn. Het is een borduurwerk, het kan niet de Borduurder zijn. Het is een serie van verordeningen, het kan niet de Schrijver van verordeningen zijn. Het is een geheel van wetten van de schepping, het kan niet de Wetgever zijn. Het is een geschapen scherm voor de waardigheid van God, het kan niet de Schepper zijn. Het is een wet en geen kracht, het kan geen macht bezitten. Het is de ontvanger, het kan niet de bron zijn.

Kortom: Zoals al werd gezegd aan het begin van de verhandeling, aangezien wezens bestaan en het verstand geen andere manier kan vinden om het bestaan van wezens te verklaren anders dan de vier eerder genoemde, waarvan er drie door middel van drie duidelijke onmogelijkheden af-

doende werden bewezen dat ze ongeldig en absurd zijn, dan is de vierde manier, de weg van de eenheid van Allah, zeker op een nodige, duidelijke en afdoende manier bewezen. De vierde manier getuigt, duidelijk en zonder twijfel de Goddelijkheid van de Absoluut Bestaande, en getuigt dat alle dingen direct van Zijn macht komen en dat de hemel en aarde onder Zijn heerschappij vallen, wat overeenkomstig is met het Koranvers dat aan het begin van dit 23ste licht werd geciteerd:

أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ (14:10)

○ jij ongelukkige man die de oorzaken en de natuur aanbidt! Aangezien de aard van ieder ding, net als alle dingen, vol kunstzinnig is, constant vernieuwd wordt en geschapen is en net zoals de gevolgen en de uiterlijke oorzaken van ieder ding ook geschapen worden, en aangezien voor het ontstaan van ieder ding, een grote uitrusting en veel gereedschap nodig is, moet er een Bezitter van absolute macht zijn, Die de natuur schept en Die oorzaken doet ontstaan. Een absoluut Machtige Die geen tussenpersonen nodig heeft om Zijn Goddelijkheid en schepping te delen. God verhoede! Het is wel zo dat Hij oorzaak en gevolg direct samen schept en aan elkaar samen koppelt, om Zijn wijsheid en de uitstraling van Zijn namen te laten zien. Door een zichtbaar causaal verband en relatie te vestigen, en door orde en volgorde te brengen, maakt Hij de oorzaken en de natuur tot een sluier voor Zijn macht zodat uiterlijke fouten, meedogenloosheden en gebreken in dingen aan hen toegeschreven worden en zo Zijn waardigheid bewaard blijft. Is het voor een klokkenmaker eenvoudiger om de tandraderen van een klok te repareren, en ze in de juiste volgorde weer in de klok te zetten, of is het voor hem eenvoudiger om een mooie machine in ieder van die tandraderen te maken, en dan het maken van de klok over te laten aan de levenloze handen van die machines? Licht dat niet buiten de grenzen van het mogelijke? Kom, oordeel en zeg

het met je dwaze verstand! Of is het voor een schrijver eenvoudiger om inkt, pen en papier te verzamelen en ze dan te gebruiken om zelf een boek te schrijven, of is het voor hem eenvoudiger om met het papier, de pen en inkt een schrijfmachine uit te vinden, wat meer creativiteit en moeite kost dan dat boek, en alleen maar voor dat boek gebruikt kan worden, en dan tegen die machine zonder bewustzijn zegt: "Kom, schrijf het boek.", en zich er niet mee bemoeit? Is dat niet honderd keer moeilijker dan zelf het boek te schrijven?

Als je zegt: "Ja, het is honderd keer moeilijker om een machine te maken die een boek schrijft, dan zelf een boek te schrijven. Maar is het niet eenvoudig dat de machine het middel is om ontelbare kopieën te maken van één en hetzelfde boek?"

Dan zouden wij antwoorden: Door Zijn oneindige macht vernieuwt de Eeuwige Schrijver Zijn kunstwerken op verschillende manieren, om zo voortdurend de oneindige vertoning van Zijn namen te laten zien. Zo schept Hij identiteiten en speciale uiterlijkheden in Zijn schepping op een zodanige manier dat geen enkele brief van de Eeuwige Bezochte of geen enkel Goddelijk boek hetzelfde kan zijn als enig ander boek. In ieder geval zal ieder boek, om verschillende betekenissen te uiten, verschillende uiterlijkheden vertonen. Als je ogen hebt, kijk dan naar het menselijke gezicht. En zie hoe vanaf het tijdperk van Adam tot aan vandaag, en zeker tot in de eeuwigheid, elk gezicht, samen met de gelijkvormigheid van de essentiële organen, in vergelijking met een ander gezicht van elkaar verschilt. Daarom is ieder gezicht een apart boek. Het is echter zo dat er voor ieder te vormen kunstwerk een ander schrijfset, een andere opstelling en een andere samenstelling nodig is. Om de materialen zowel te verzamelen als op te stellen en alles wat nodig is voor het ontstaan van het kunstwerk is een compleet aparte werkplaats nodig. Nu wetende dat het onmogelijk is, laten we de natuur bekijken alsof het een drukpers is. Behalve het regelen en het drukken, wat door

de drukpers gedaan wordt, dat wil zeggen het type in een bepaalde orde zetten, gebeurt er naast het scheppen van dat type het scheppen van de honderd keer moeilijker substanties die het lichaam in een levend wezen veranderen. Om de substanties uit alle delen van het universum in specifieke proporties en in een bepaalde orde te scheppen en te brengen, in handen van de drukpers te geven, is toch nog de wil van de absolute Machtige, Die het drukwerk maakt, vereist. Dus deze mogelijkheid en veronderstelling van de drukpers is in zijn geheel een onbetekenend bijgeloof.

Zo heeft ook de Glorierijke Maker Die alles beheerst, in de voorbeelden van de klok en het boek, oorzaken gecreëerd, en zo creëert Hij ook de gevolgen. Door Zijn wijsheid, schrijft Hij het gevolg toe aan de oorzaak. Door Zijn wil geeft Hij een vertoning van de grote wetten van Zijn schepingen, bestaande uit de Goddelijke wetten van Zijn geboden, die de ordening van de bewegingen in het universum betreffen, en heeft Hij de aard van de dingen, wat alleen een spiegel en een weerkaatsing is voor de vertoning van Zijn grote wetten, in de dingen vastgesteld. En door Zijn macht, heeft Hij het gezicht van die natuur, wat een voorrecht is voor haar uiterlijk bestaan, geschapen en heeft Hij in de natuur dingen gecreëerd en met elkaar vermengd. Is het eenvoudiger dit feit te accepteren, dat de conclusie is van ontelbare duidelijke bewijzen, wat uiteindelijk toch vereist is? Of is het eenvoudiger om alle levenloze, eenvoudige en onbewuste dingen, die geschapen en gevormd zijn, oorzaak en gevolg te noemen en ze de ontelbare middelen en uitrusting te geven, benodigd voor het bestaan van ieder ding, en om ze zelfstandig die dingen te laten verrichten, die wijs en bewust worden gedaan? Is dat niet volkomen buiten de grenzen van het mogelijke? We laten het met je onredelijke verstand aan jouw eerlijkheid over.

**De ongelovige aanbieder van de natuur zegt:
"Omdat je mij vraagt eerlijk te zijn, beken ik dat de
verkeerde weg die ik tot nu toe heb gevolgd zowel**

honderd keer onmogelijk, als uiterst schadelijk en lelijk is. Iedereen met maar een greintje verstand zou uit de bovenstaande analyse begrijpen dat het toeschrijven van de schepping aan de oorzaken en de natuur uitgesloten en onmogelijk is. En alles toeschrijven aan de absoluut Bestaande is onontkoombaar en noodzakelijk. DANK ALLAH VOOR HET GELOOF, en ik geloof in Hem."

Alleen twijfel ik over één ding: Ik geloof dat Allah de Almachtige de Schepper is, maar wat kan het kwaad voor de soevereiniteit van Zijn Goddelijkheid als een paar kleine oorzaken de hand in de schepping van onbelangrijke zaken hebben en daarbij een beetje verering krijgen? Doet dit op enige manier afbreuk aan Zijn soevereiniteit?

Waarop we antwoorden: Zoals we in andere delen van de Risale-i Nur duidelijk bewezen hebben, wordt de heerschappij gekenmerkt door het verwerpen van inmenging van anderen. De meest onbeduidende heerser of beambte zal inzake zijn heerschappij zelfs geen inmenging door zijn eigen zoon tolereren. Het feit dat sommige gelovige heersers, ondanks dat ze kaliefen waren, hun onschuldige zonen vermoordden uit vrees dat ze zich met hun heerschappij zouden bemoeien, laat zien hoe fundamenteel deze "**wet van verwerping van inmenging**" in de maatschappij heerst. De "**wet van verhindering van deelname**", die noodzakelijk is voor de onafhankelijkheid in de heerschappij, heeft in de geschiedenis van de mensheid zijn kracht laten zien door de buitengewone ontredde- ring die ontstond bij een stad met twee burgemeesters tot een land met twee koningen. Als de schaduw van de heerschappij en de soevereiniteit, zoals het geval is bij de mens, die zwak is en hulp behoeft, inmenging in deze mate verwerpt en de tussenkomst van anderen verhindert en geen deelname in zijn soevereiniteit accepteert en de onafhanke-

lijkheid van zijn positie uiterst degelijk waarborgt, vergelijk dat dan als je kunt, met de Glorierijke, in Zijn absolute soevereiniteit, waarin Hij de Goddelijke is en Zijn absolute onafhankelijkheid, waarin Hij de Enige is en Zijn absolute heerschappij, waarin Hij de Grootste is en Zijn absolute gebrek aan behoefte, waarin Hij de absolute Machtige is. En begrijp, als je kunt, dat deze verwerping van inmenging, verhindering van deelname en afkeer van anderen voor Zijn heerschappij een absolute eis en een onontkoombare noodzaak is.

En je twijfel: Wat doet de beperkte verering van bepaalde kleinheden, die op bepaalde oorzaken gericht is, tekort aan de verering van de absoluut Bestaande, Die het absolute doel is van alle vereringen en door het hele bestaan, van deeltjes tot planeten, vereerd wordt?

Waarop wij antwoorden: De Wijze Schepper van het universum heeft het universum geschapen als een boom met bewuste wezens die Zijn meest perfecte vrucht zijn. En van de bewuste wezens maakte Hij de mens tot de meest omvattende vrucht. De belangrijkste resultaten van de schepping van de mens en de doeleinden van de aard en de vruchten van het leven van de mens zijn de dank en de verering van de mens. Zou die absoluut soevereine en onafhankelijke Heerser, Die de Enige van Eenheid is, Die het universum gemaakt heeft om zichzelf bekend en geliefd te maken, de mens, die de vrucht is van het hele universum, hun dank en verering, die de meest verheven vruchten van de mensen zijn, weggeven aan anderen? In totale tegenstelling tot Zijn wijsheid, zou Hij het resultaat van de schepping en de vrucht van het universum zinloos en nutteloos maken? God verhoede! En zou Hij instemmen met de verering van andere wezens op een manier waardoor Zijn Wijsheid en Zijn Goddelijkheid geloofchend zou worden? En ofschoon Hij door Zijn daden Zichzelf oneindig bekend en geliefd maakt, zou Hij Zichzelf door Zijn meest perfecte schepping

laten vergeten door haar dank, liefde en verering weg te geven aan andere oorzaken, en op deze manier de zo verheven doeleinden in het universum laten verloochenen? Och vriend die de verering van de natuur heeft opgegeven! Nu is het aan jou om te antwoorden! Waarop hij zei: "**Dank God**, mijn twijfels zijn opgelost. Met de twee bewijzen heb je laten zien dat Hij de enige God is en dat Hij het enige doel van verering is, en dat geen andere dan Hij onze verering waardig is. De twee bewijzen zijn zo briljant en krachtig, dat het ontkennen ervan evenveel verwardheid zou vereisen als het ontkennen van de zon en de dag."

DEEL TWEE

De persoon die het atheïstische naturalisme opgaf en ging geloven, zei: "Allah zij geprezen, ik heb geen twijfels meer, maar ik heb nog een paar vragen."

Eerste vraag: We horen veel luie mensen en mensen die de rituele gebeden verwaarlozen zeggen: "Welke behoefte heeft Allah de Almachtige aan onze verering, dat Hij in de Koran nadrukkelijk en hevig degenen verstoot die de verering niet verrichten, en hun met afschrikwekkende straffen als de hel bedreigt? Hoe valt deze strengheid over een kleine onbelangrijke fout te rijmen met de stijl van de Koran, die gematigd, mild, en eerlijk is?"

Het antwoord: Inderdaad, Allah de Almachtige heeft noch behoefte aan jouw verering, noch aan iets anders. Maar jij hebt het vereren zelf nodig, want jij bent geestelijk ziek. En zoals we in vele delen van de Risale-i Nur bewezen hebben, is verering een middel tegen je geestelijke wonden. Als een patiënt tegen een medelevende arts, die erop staat dat hij zijn ziekte genezende medicijnen inneemt, zegt: "Wat voor een baat heb jij er bij dat je nadrukkelijk wilt dat ik die medicijnen inneem?", dan begrijp je hoe onzinnig dat is. En net zoals een koning een strenge straf oplegt om de rechten van zijn onderdanen te beschermen aan een gewone man in overeenstemming met de mate waarin hij de wetten schendt, zo wordt er ook in de Koran voor het opgeven van verering met ernstige dreigementen en afschrikwekkende straffen gesproken.

En op dezelfde manier schendt de man die stopt met de verering en gebeden in ernstige mate de rechten van de wezens, die de onderdanen zijn van de Monarch van de eeuwigheid, en doet hij hen geestelijk onrecht aan. Want de perfectie van de wezens komt tot uiting in hun gebeden en verering die gericht is op de Schepper. Degene die de vere-

ring laat vallen, kan de lofprijzing die alle wezens verrichten niet zien en ziet het ook niet, integendeel hij ontkent het. Bovendien nemen wezens vanwege hun verering en gebeden een verheven positie in. Ieder wezen is een boodschap van de eeuwig Bezochte, en een spiegel van de namen van de Almachtige. Omdat zo een man wezens van hun hoge posities afhaalt en ze beschouwt als onbelangrijke, levenloze, doelloze, zich in een verschrikkelijke toestand bevindende, plichtloze wezens, beledigt hij hen en ontkent en schendt hun perfectie. Inderdaad, iedereen ziet het universum vanuit zijn eigen spiegel. Allah de Almachtige heeft de mens geschapen als een maatstaf en schaal voor het universum. En uit dat universum gaf Hij aan elk mens een apart universum. De kleur van het universum laat Hij zien in overeenstemming met de oprechte overtuiging uit het hart van die persoon. Bijvoorbeeld, een wanhopig, rouwend, en huilend persoon ziet het hele bestaan als huilend en wanhopig, en een vrolijk, opgetogen optimistisch en goedgeluimd persoon ziet het universum als leuk en vrolijk. Een nadenkende en serieuze man, die zich aan de verering en gebeden wijdt, ontdekt en ziet in bepaalde mate de werkelijk bestaande verering en gebeden van de wezens, terwijl een persoon, die afziet van verering door verwaarlozing of ontkenning, ziet de wezens op een totaal tegengestelde manier, foutief in contrast met de werkelijkheid van hun perfecties, en schendt hij zodoende geestelijk hun rechten. Bovendien, omdat degene die het gebed opgegeven heeft zichzelf niet bezit, doet zo iemand onrecht aan zijn eigen ziel, die de slaaf is van zijn Schepper. Zijn Schepper dreigt dus om zo de rechten van Zijn slaaf te beschermen tegen het kwaadwillend ego van die persoon. Ook omdat hij de verering opgegeven heeft, hetgeen het resultaat is van zijn schepping en het doel van zijn aard, is dat een schending van de Goddelijke wijsheid en Goddelijke wil, en daarvoor wordt hij gestraft.

Kortom: De verlater van de verering doet zijn eigen ziel, die de slaaf en het bezit is van Allah de Almachtige onrecht aan en schendt tevens de rechten van de volmaaktheid van het universum. Inderdaad, net als ongeloof een belediging is voor de wezens, is het opgeven van de verering een ontkenning van de volmaaktheid van het universum. En omdat het een schending is van de Goddelijke wijsheid, verdient het verschrikkelijke dreigementen en een strenge straf. Het is dus om uiting te geven aan het verdienen van de bovenstaande feiten dat de Koran, wiens overlevering een wonder is, op een verbazingwekkende manier uiting geeft aan die strenge stijl, die totaal in overeenstemming is met de principes van welsprekendheid, datgene wat overeenkomt met de werkelijkheid.

Tweede vraag: De persoon die het naturalisme opgeven heeft en bekeerd is, vroeg daarna: "Het is inderdaad een grote waarheid dat ieder wezen in alle aspecten, alle functies, alle kwaliteiten en alle daden afhankelijk is van de wil en macht van Allah. En vanwege de grote omvang kunnen onze bekrompen geesten dit niet bevatten. Als de oneindige overvloed die we om ons heen zien, en het grenzeloze gemak in schepping en vorming van dingen, en het oneindige gemak en vaardigheid in de eenheid, die was vastgesteld door uw bovengenoemde bewijzen, en het oneindige gemak, die duidelijk tentoongesteld was in de verzen van de Koran, zoals:

مَا خَلَقُكُمْ وَلَا بَشَأُكُمْ إِلَّا كَفَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ ﴿٥﴾ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ
إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ

(31:28 en 16:77)

deze machtige waarheid als de meest acceptabele en rationele zaak laten zien, wat is dan de wijsheid en het geheim van dit gemak?"

Het antwoord: Deze zaak werd in de verklaring van

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

wat het Tiende Woord van de Twintigste Brief van de Risale-i Nur is, op de meest duidelijke, afdoende en overtuigende manier opgehelderd . In het bijzonder werd in het addendum van deze brief duidelijker bewezen dat wanneer de schepping toegeschreven wordt aan de Enige Schepper, alle wezens zo gemakkelijk ontstaan als één wezen. Als ze niet worden toegeschreven aan de Enige van Eenheid, wordt de schepping van één wezen zo moeilijk als de schepping van alle wezens, en de schepping van een zaadje zo moeilijk als de schepping van een boom. Wanneer ze worden toegeschreven aan de Ware Maker, ontstaat het universum zo eenvoudig en probleemloos als een boom, een boom als een zaadje, het paradijs zo eenvoudig als de lente en de lente zo eenvoudig als een bloem. Er treedt een gemak op.

We zullen nu kort enkele van de honderden bewijsvoeringen, die in andere delen van de Risale-i Nur uitvoerig zijn besproken, uiteenzetten. Deze bewijsvoeringen verklaren de geheimen en redenen van de opmerkelijke en grenzeloze overvloed van wezens, de gemakkelijke aanwezigheid van grote aantallen in elk soort en het ontstaan met een enorme snelheid en gemak van goed geordende, artistiek gevormde en waardevolle wezens. Bijvoorbeeld, wanneer het commando over honderd soldaten aan één officier wordt gegeven, is dit honderd keer eenvoudiger dan wanneer het commando over één soldaat aan honderd officieren zou worden gegeven. En wanneer de uitrusting van een leger aan één hoofdkwartier, één wet, één fabriek en aan één bevel van een koning wordt overgelaten, wordt het net zo eenvoudig als de uitrusting van één soldaat. En op dezelfde

manier, wanneer de uitrusting van één soldaat daarentegen wordt gegeven aan ontelbare fabrieken en officieren, wordt het net zo moeilijk als het uitrusten van één leger, omdat voor de uitrusting van een soldaat evenveel fabrieken vereist zijn als er nodig zijn voor de uitrusting van een heel leger.

En het is vanuit het oogpunt van het mysterie van eenheid duidelijk te zien dat de vitale onderdelen van een boom worden geleverd door één wortel, één centraal punt en volgens één wet, waardoor de boom, die duizenden vruchten produceert, net zo gemakkelijk ontstaat als één vrucht. Als die eenheid in meervoud verandert, en de vitale onderdelen, die voor elke vrucht nodig zijn, uit verschillende plaatsen moeten komen, wordt het produceren van iedere vrucht net zo moeilijk als het produceren van een boom. En zelfs het produceren van een zaadje, hetgeen een voorbeeld en inhoud van de boom is, wordt zo moeilijk als het produceren van de boom, want alle benodigdheden die van vitaal belang zijn voor het leven van de boom, zijn ook van vitaal belang voor het zaadje.

Zoals deze zijn er honderden voorbeelden die bewijzen dat het ontstaan van duizenden wezens door eenheid eenvoudiger is dan het ontstaan van één enkel wezen door meerdere oorzaken en door het toeschrijven van partners aan God, net zoals twee maal twee vier is. Aangezien deze waarheid met een absolute zekerheid in andere delen van de Risale-i Nur bewezen is, verwijzen we naar die delen en verklaren hier alleen de belangrijkste reden voor dit gemak en deze handigheid vanuit het oogpunt van Goddelijke kennis, Goddelijke besluitvorming en Goddelijke macht. Het is als volgt:

Jij bent een wezen, als je jezelf toeschrijft aan de Eeuwige Almachtige schept Hij jou op één bevel, met Zijn oneindige macht, uit het niets, in een oogwenk, net zo gemakkelijk als het aanstrijken van een lucifer. Als je dit niet doet en jezelf toeschrijft aan materiële oorzaken en de natuur, die slechts verzamelen en samenvoegen, dan is het nodig dat het uni-

versum en al zijn elementen met een fijne zeef gezeefd worden, en de substanties, waaruit je lichaam is opgebouwd, in precieze hoeveelheden uit alle hoeken van het universum verzameld worden, want jij bent een goed gevormde opsomming, vrucht, miniatuur index en lijst van het universum. Dit wordt bevestigd door verstandige mensen, zij kunnen iets wat ze niet hebben niet uit het niets scheppen. Zouden ze het lichaam van een klein wezen willen maken, dan moeten ze uit alle delen van het universum grondstoffen bij elkaar verzamelen.

Begrijp nu wat voor een gemak er in de eenheid van Allah te vinden is en wat voor moeilijkheden er in misleiding en in het toeschrijven van partners aan God schuilen.

Tevens is er een oneindig gemak met betrekking tot Goddelijke kennis. Het is zo: Het Goddelijk lot is een aspect van de Goddelijke kennis, het bepaalt een maatstaf voor ieder wezen, zowel in een specifieke als geestelijke vorm. En deze bepaalde noodlottige maatstaf is als een plan, een model voor het bestaan van dat ding. Wanneer God met Zijn Goddelijke macht schept, doet Hij dit met een oneindig gemak op die maatstaf. Als dat schepsel niet wordt toegeschreven aan de Almachtige van Glorie, Die Alomvattend, en Oneindig is en eeuwige kennis bezit, zoals hierboven beschreven, verschijnen er niet alleen honderden moeilijkheden, maar ook honderden onmogelijkheden. Want als de noodlottige maatstaf en Goddelijke kennis niet bestonden, dan zouden duizenden van materiële en uiterlijke modellen in het lichaam van zelfs maar een héél klein wezen aanwezig moeten zijn.

Dus begrijp wat een oneindig gemak er in de eenheid schuilt, en wat voor talloze moeilijkheden er in misleiding en het toeschrijven van partners aan God verborgen liggen. En realiseer wat een oprechte, juiste en verheven waarheid er ligt in het Koranvers:

وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ

(16:77)

Derde vraag: De vroegere vijand en de nu goed geleide vriend vroeg toen: "Filosofen, die tegenwoordig veel vorderingen hebben gemaakt, zeggen dat uit het niets, niets ontstaat en dat niets vernietigd wordt. Wat de universele fabriek draaiende houdt is slechts binding en ontbinding."

Het antwoord: Omdat de meest gevorderde filosofen het bestaan niet in het licht van de Koran zagen, maar, zoals eerder beschreven, de vorming en het ontstaan van het bestaan door middel van natuur en oorzaken onmogelijk en moeilijk achtten, vielen ze in twee groepen uiteen.

Een groep werd sofist. Afstand doende van verstand, wat karakteristiek is voor de mens, en lager vallend dan de verstandloze beesten, vonden ze het bestaan van het universum, en zelfs het bestaan van het eigen lichaam te ontkennen eenvoudiger dan de weg van misleiding te volgen, die zegt dat de oorzaken van de natuur de macht bezitten om te scheppen. Ze ontkenden daarom zowel zichzelf als het universum, en daalden in absolute onwetendheid af.

De andere groep volgde de weg van de misleiding die ervan uitgaat dat oorzaken en natuur de scheppers zijn. Want de schepping van een vlieg of een zaadje brengt ontelbare moeilijkheden met zich mee en vereist een macht die buiten het verstand gaat. Daarom moesten ze het feit van de schepping wel ontkennen en zeggen: "Uit het niets kan niet iets ontstaan". Ze beschouwden vernietiging onmogelijk en verklaarden: "Iets kan niet in het niets verdwijnen". Ze stelden zich een denkbeeldige situatie voor waarin binding en ontbinding, verzameling en verspreiding voortkomen door de beweging van deeltjes als gevolg van de wind van toevalligheid.

Zie! Degenen die zichzelf beschouwen als de meest intelligente mensen zijn juist de meest onwetende en domme. En zie hoe belachelijk, verlaagd en onwetend de mens door misleiding wordt gemaakt, leer ervan! Zeker, een eeuwige macht schept tegelijkertijd ieder jaar op de aarde vierhonderdduizend soorten en schiep de hemelen en de aarde in zes dagen en bouwt in iedere lente, in zes weken een levend universum op voller van kunst en wijsheid dan de wereld zelf. Daarom is het dommer en onwetender dan sofisten om de daad van de schepping te ontkennen en het onwaarschijnlijk te achten dat de eeuwige macht, wiens plannen en maatstaven worden vastgelegd in de sfeer van eeuwige kennis, heel eenvoudig uiterlijk bestaan geeft aan wezens, die niet uiterlijk maar als kennis bestaan, net als een chemisch substantie, die wanneer opgebracht wordt onzichtbaar schrift laat zien. Deze ongelukkigen zijn absoluut onmachtig en hebben niets tot hun beschikking behalve een beetje vrije wil. En, ofschoon hun geweten zo hoogmoedig is als dat farao's zijn, kunnen ze noch iets vernietigen en noch uit het niets iets creëren, zelfs geen stof of een klein deeltje. En uit de handen van de oorzaken en de natuur, die ze vertrouwen, ontstaat niets uit het niets. Zij zeggen: "Uit het niets kan niet iets ontstaan en iets wat bestaat kan niet in het niets verdwijnen." En ze willen dit absurde en foutieve principe aan de absoluut Almachtige toeschrijven.

Inderdaad, de Almachtige van Glorie heeft twee manieren van scheppen: De eerste geschiedt door het ontstaan en de uitvinding. Dat wil zeggen, Hij vormt iets uit het niets, en creëert voor dat iets al het noodzakelijke uit het niets en plaatst die benodigdheden in zijn hand. De tweede is door vorming, door kunst. Dat wil zeggen dat hij bepaalde wezens vormt uit de elementen van het universum om subtiële voorbeelden van wijsheid te geven, zoals het tentoonstellen van Zijn volmaakte wijsheid en de manifestaties van Zijn vele namen. Door de wet van Zijn voorzienigheid stuurt Hij

deeltjes en stoffen naar deze wezens, die geheel afhankelijk zijn van Zijn bevel, en Hij laat deze deeltjes in hen werken.

Allah de absoluut Almachtige creëert op twee manieren. Hij laat ontstaan en Hij geeft er een vorm aan. Het is uiterst eenvoudig voor Hem om wat niet bestaat uit het niets te laten ontstaan en wat wel bestaat in het niets te laten verdwijnen. Het is één van Zijn voortdurende en universele wetten. Daarom zou de man die zich opstelt tegen de macht, die in één lente uit het niets de vormen en attributen van driehonderdduizend levende schepsels en naast hun deeltjes ook al hun condities en families uit het niets laat ontstaan, zelf vernietigd moeten worden.

De persoon die de natuur opgaf en de waarheid omarmde zei: "Allah de Almachtige is geprezen en bedankt net zoveel als de bestaande deeltjes, want ik heb het volledige geloof bereikt. Ik ben gered uit de argwaan en misleiding, en al mijn twijfels zijn verdwenen."

"Alle lof aan God voor de islamitische godsdienst, en het complete en perfecte geloof"

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى دِينِ الْإِسْلَامِ وَكَمَالِ الْإِيمَانِ
سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا بِأَمْرِكَ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
(2:32)